

Qui audit me

(kázání na den Narození Panny Marie, Q12)

Výrok, který jsem právě přednesl latinsky, pronáší věčná Moudrost Otcova a znamená: „Kdo mě slyší, se nestydí“ - [a] jestliže se [přece] stydí, tak se stydí za to, že se stydí - „Kdo koná své dílo ve mně, nehřeší. Kdo mě zvěstuje a vykládá, bude mít věčný život.“ A tyto tři výroky, které jsem uvedl, by každému stačily ke kázání.

Za prvé chci promluvit [o tom], jak věčná Moudrost říká: „Kdo mne slyší, nestydí se.“ Kdo má uslyšet věčnou moudrost Otcovu, musí být uvnitř, u sebe a jednotný, pak může uslyšet věčnou Otcovu Moudrost.

Tři věci nám brání v tom slyšet věčné slovo. První je tělesnost, druhou roztříštěnost a třetí časnost. Kdyby člověk toto trojí překonal, přebýval by ve věčnosti a v duchu a v jednotě, na poušti a tam by uslyšel věčné Slovo. A náš Pán říká: „Nikdo neslyší mé slovo ani mé učení, kdo neopustí sama sebe. Jestliže má uslyšet boží slovo, musí být zcela odevzdaný. A to, co slyší, je totéž, co se ozývá z věčného Slova. Vše, čemu věčný Otec učí, je jeho [vlastní] bytost a přirozenost a celé jeho božství, které nám dokonale zjevuje ve svém jednorozeném Synu, a vyučuje nás, abychom byli právě tímto Synem. Člověku, který by [sama sebe] opustil tak, že by byl jednorozeným Synem, by náleželo vše, co náleží jednorozenému Synu. Všechno, co Bůh činí a čemu učí, to činí a tomu učí ve svém jednorozeném Synu.

Bůh činí vše proto, abychom byli [jeho] jednorozeným Synem. Když Bůh vidí, že jsme jednorozeným synem, spěchá k nám tak rychle, jako by se celá jeho božská Bytost měla rozpuknout a zmařit, jen aby nám zjevit propast svého božství i plnost svého bytí a své přirozenosti.; tak Bůh spěchá, aby chom ho měli, jak má on sám sebe. Toto je plnost boží touhy a rozkoše. Takový člověk [pak] neustále Boha poznává a miluje, a neodvrací se od něj k ničemu, než co je Bůh sám.

Jestliže máš rád sama sebe, pak máš všechny lidi rád jako sebe. Pokud máš rád jediného člověka méně než sebe, nenaučil ses vpravdě láskce k sobě; nemáš všechny lidi rád jako sebe, jednoho jako druhého, v jednom všechny lidi; a člověk je Bůh a Bůh je člověk. Je správné, když člověk má rád sebe; a kdo má rád sebe a také všechny ostatní jako sebe- to je úplně správné. Někteří lidé však říkají: Svého přítele, od kterého se mi děje dobře, mám raději než jiné. Ten nemá pravdu a je nedokonalý. Ale musíme to strpět, že jsou lidé, kteří se plaví přes moře s napůl skasanými plachtami, a přesto se přes ně dostanou. A tak je tomu u lidí, kteří mají někoho raději, než někoho jiného - je to přirozené. Kdybych ho však měl tak rád jako sama sebe, pak by vše, co se mu přihodí - dobrého nebo ke škodě, že je naživu či mrtev, to vše by mi bylo tak blízké, jako by se to dělo mně - a to by bylo opravdové přátelství.

Proto říká svatý Pavel: Pro svého přítele a pro Boha bych byl rád na věky oddělen od Boha. Být oddělen od Boha na okamžik, to je být od něj oddělen na věky - být oddělen od Boha jsou pekelná muka. A co mínil svatý Pavel tím slovem, když řekl, že by chtěl být oddělen od Boha? Mistři se přou, zdali byl svatý Pavel [tehdy] na cestě k dokonalosti,

nebo zda [již] měl plnou dokonalost. Já říkám, že byl plně v dokonalosti - [a proto] nemohl promluvit jinak. Vysvětlím, jak [to, že] Pavel řekl, že by chtěl být oddělen od Boha.

To nejvyšší a [zároveň člověku] nejbližší, co může člověk opustit, je, že se spustí Boha pro Boha. A tak opustil Pavel Boha pro Boha; opustil vše, co by mohl dostat od Boha, vše, co by mu Bůh mohl dát, i vše, co by od něj mohl přijmout. A když to opustil, opustil Boha pro Boha, a přesto tak zůstal v Bohu, neboť Bůh je jsoucí sám v sobě, ne [tedy] z toho důvodu, že by sám sebe [nějak] pojímal či chápal, ani, že by musel nejprve sebe sama získat, avšak Bůh je sám sebou právě ve své jsoucnosti. [Pavel] nikdy Bohu nic nedal, ani nikdy nic od Boha nepřijal; je s ním jedno v jednom, a čiré sjednocení. A takto je člověk opravdu člověkem; takového člověka se pak netýká žádná trpnost, právě tak jako se netýká Boha. [Je to,] jako jsem už vícekrát řekl, že je v duši cosi s Bohem sourodého, že je to s ním jedno a ne [jen] sjednoceno. Je to jedno, a vůbec to nemá [jen] něco společného; ani cokoli, co je svořené, nemá [s tím] ani v nejmenším nic společného. Všechno stvřené je nicota. Avšak toto vše stvořené je daleké a cizí. Kdyby byl celý člověk takový, byl by naprosto nestvořený a nestvořitelný; a kdyby takové bylo vše, co je tělesné a potřebné, a pochopili bychom to v jednotě, nebylo by ničím jiným, nežli je jednota sama v sobě. A kdybych se na okamžik ocitl v tomto bytí podstaty, hleděl bych si sama sebe právě tak málo jako červa na hnoji.

Bůh [se] dává bez rozdílu všemu, a vše z Boha vychází - je si tedy [vše] rovno. Ovšemže, lidé a andělé pocházejí přímo od Boha, z jeho prvního výdechu. Ale kdo chápe věci v jejich prapůvodu, tomu jsou si všechny rovny. A jsou-li si takto rovny v čase, v Bohu jsou si ještě mnohem rovnější. Kdokoli vplyne v Boha, je vznešenější nežli nejvyšší anděl sám v sobě. A všechno je si v Bohu rovno a je samotným Bohem. A Bohu se v této podobnosti tak zalíbilo, že i svoji přirozenost a své bytí vlévá do těchto svých podob. Je mu to radostí, jako je oří radostí běh po zelené louce, jež je všude rovná a stejná; on se po ní rozplývá a skáče vši svojí silou - to je mu radostí a jeho přirozeností. A tak také pro Boha je radostí a uspokojením, když shledává rovnost a podobnost. A je pro něj radostí úplně vlévat svoji přirozenost a svou bytost v tyto podoby, neboť je sám rovností a podobností.

A klade se otázka stran andělů: zda andělé, kteří přebývají zde s námi, slouží nám a ochraňují nás, jsou méně rovni v radosti těm, kteří jsou na věčnosti, nebo zdali jim v tom brání [jejich] činy, jimiž nás chrání a slouží nám. Já pravím, že ne. Jejich radost není o nic menší a je [těm druhým] rovná, neboť andělé konají vůli boží a vůle boží je jejich konáním. Proto jim jejich skutky nic nebrání v jejich radosti ani nesnižuje jejich rovnost. Pokud Bůh pošle anděla sbírat housenky ze stromu, anděl je ochoten [i] sbírat housenky a je v tom jeho blaženost i boží vůle.

Člověk, který se takto staví vůči boží vůli, nechce nic jiného, nežli co je Bůh a boží vůle. Pokud by byl nemocen, nežádal by si být zdrav. Jakákoli bolest je mu radostí, veškerá rozmanitost je pro něj nahou prostotou, pevně stojí ustraven ve vůli boží. Ba kdyby k tomu patřila i pekelná muka, byla by mu radostnou blažeností. Je volný, opustil sám sebe; vzdálil se i ode všeho, co může dostat, musí být odpoután. Má-li mé oko vidět nějakou barvu, musí být prosté všech barev. Jestliže vidím modrou nebo bílou barvu, tu zrak mého oka vidí tu barvu; a to, co vidí, to je přesně to, co je očima vnímáno. Oko, jímž zřím Boha,

je totéž oko, jímž patří Bůh na mne; mé oko i boží oko jsou jedním okem a jedním zřením, jedním poznáním a milováním.

A člověk, jenž je takto zakotven v boží lásce, bude sám sobě i všemu stvořenému mrtev a bude o sebe dbát tak málo, jako o někoho, kdo je od něj tisíc mil. Takový člověk setrvává ve vyrovnanosti a jednotě, stále stejný; nedotýká se ho žádná neshoda. Takový člověk musí být odevzdaný, oproštěný od sebe i od světa. Kdyby byl člověk, jemuž by patřil celý svět, a on by ho v Bohu odevzdal tak, jak ho přijal, tomu by Bůh dal celý tento svět a ještě věčný život. A kdyby byl jiný člověk, který by neměl nic než dobrou vůli, a pomyslí si: "Pane, kdyby mi patřil tento svět a k tomu ještě jeden a ještě další, že bych měl tři, přál bych si je všechny i sebe sama opustit tak bezvýhradně, jak jsem to [vše] od tebe dostal", takovému člověku by dal Bůh tolik, co sám svoji rukou rozdal. A člověk, který nemá nic tělesného ani duchovního, ten opouští nejvíce. Kdo se v jediný okamžik úplně vydá v opuštěnost, tomu bude v plnosti dáno. A kdyby byl člověk po dvacet let v odpoutanosti, ale vyhradil by si pro sebe jediný okamžik, takový nebyl nikdy odpoután. Člověk který [vše] odevzal a je odevzdán, nikdy, ani na okamžik nehledí na to, že je odevzdaný, avšak zůstává stálý, nepohnutý, jen ten je [vpravdě] odevzdaný.

Abychom zůstali takto stálí a neproměnní jako věčný Otec, k tomu nám pomoz Bůh a věčná moudrost.. Amen